

Vážení spoluobčané,

mnozí z Vás se z veřejně dostupných zdrojů dozvídá, že jsou těžební organizací České štěrkopísky s.r.o. a dotčenými orgány státní správy vedeny kroky k zahájení těžby štěrkopísku ve výhradním ložisku Týnec nad Labem – Jelen, resp. „**Stanovení dobývacího prostoru Týnec nad Labem a hornická činnost na výhradním ložisku štěrkopísku Týnec nad Labem – Jelen**“. Pro mnohé (včetně zástupců obce) je velké překvapení již samotná existence výhradního ložiska v dotčené lokalitě, natož reálná těžba v něm. Celý proces je velmi zdlouhavý a aktuálně se nachází ve fázi posuzování vlivu na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Kompletní dokumentace, kterou jsme nedávno obdrželi k vyjádření od Ministerstva životního prostředí (MŽP), se nachází zde: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_OV1248?lang=cs.

Abychom předešli možným nedorozuměním, považujeme za důležité uvést pár základních faktů:

- 1) Rozlišujeme dva typy nerostných surovin, resp. nerostů, jak jsou označovány v zákoně č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (dále jen „horní zákon“). Jedná se o nerosty vyhrazené a nevyhrazené.

Nerosty vyhrazené jsou vyjmenované v § 3 horního zákona: patří mezi ně mimo jiné radioaktivní nerosty, ropa, zemní plyn, všechny druhy uhlí, rudy, dále například granit, vápenec, sklářský a slévárenský písek či mineralizované vody, z nichž se mohou průmyslově získávat vyhrazené nerosty.

Ložiska vyhrazených nerostů – **výhradní ložiska** – tvoří nerostné bohatství státu a jsou **ve vlastnictví České republiky**.

Horní zákon stanoví, že ostatní nerosty, tedy ty neuvedené v § 3, jsou **nerosty nevyhrazené**. Jako příklad lze uvést písek a štěrkopísek. Ložiska nevyhrazených nerostů – **nevýhradní ložiska** – nejsou majetkem státu, ale jsou součástí pozemku.

Jako v každé oblasti i zde existuje výjimka: patří mezi ně **výhradní ložiska nevyhrazených nerostů**. Jedná se o taková nahromadění nevyhrazených nerostů, u nichž bylo příslušnými orgány státní správy rozhodnuto, že jsou vhodná pro potřeby a rozvoj hospodářství (§ 43 odst. 1 horního zákona). A toto je přesně případ dotčené lokality, správné odborné označení dotčeného ložiska je tedy **výhradní ložisko nevyhrazeného nerostu, KTERÉ JE VE VLASTNICTVÍ STÁTU (BEZ OHLEDU NA MAJITELE POZEMKŮ NAD NÍM) A STÁT URČUJE DLE „HORNÍHO“ ZÁKONA, KDO A ZA JAKÝCH PODMÍNEK HO VYTĚŽÍ**.

- 2) Lokalizaci a základní informaci o dotčeném výhradním ložisku najdete zde: <https://mapy.geology.cz/suris/?extent=-682086.2749%2C-1055961.1338%2C-678975.8799%2C-1053858.8668%2C102067>

a

<http://www.geology.cz/app/asgi/asg.php?item=1&tt=D&signatura=GF%20FZ005094>

!Všimněte si, že datace ložiska = rok 1970!

- 3) Oprávnění k dobývání výhradního ložiska vzniká stanovením **dobývacího prostoru (DP)**, o kterém rozhoduje obvodní báňský úřad v Praze. Dobývací prostor je stanoven na základě průzkumu ložiska podle rozsahu, úložných poměrů zásob, tvaru a mocnosti tak, aby ložisko mohlo být hospodárně vydobyto. K podání návrhu na stanovení DP **musí** mít organizace předchozí souhlas Ministerstva životního prostředí

vydaný po projednání s Ministerstvem průmyslu a obchodu. Tento předchozí souhlas těžební organizace získala v roce 2019. Na získání „předchozího souhlasu“ nemají dotčené samosprávy (obce) jakýkoliv vliv.

- 4) Zahájit dobývání ve stanoveném DP však může organizace až po vydání **povolení hornické činnosti** příslušným obvodním báňským úřadem. V některých případech může být toto řízení sloučené společně s řízením o stanovení DP. K povolení hornické činnosti musí být vypracován plán otvírky, přípravy a dobývání ložiska (tzv. POPD). Součástí POPD je vyčíslení předpokládaných nákladů na vypořádání důlních škod vzniklých v souvislosti s plánovanou činností a na návrh výše finanční rezervy na povinnou sanaci a rekultivaci pozemků dotčených těžbou.

- 5) Zjednodušená rekapitulace postupu daného zákonem:

- Výhradní ložisko (1970)
- Předchozí souhlas k podání návrhu na stanovení dobývacího prostoru Týnec nad Labem (2019, vydalo MŽP)
- Posuzování vlivu na životní prostředí (2021 - ?, řeší MŽP)
- Stanovení dobývacího prostoru (Obvodní Báňský úřad)
- Povolení hornické činnosti (Obvodní Báňský úřad)

Nyní tedy probíhá proces *Posuzování vlivu na životní prostředí* a do 30.9.2021 je možné vznést námitky k výše uvedené dokumentaci (ke stažení zde: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_OV1248?lang=cs) z pohledu životního prostředí, resp. obsahu této dokumentace. Např. námitky z pohledu majetkoprávních vztahů jsou nyní irelevantní, protože je MŽP vůbec neposuzuje. Námitky může podat **KAŽDÝ**, bez ohledu na přímou či nepřímou vazbu s lokalitou (§8 odst. 3 zákona 100/2001 Sb. – „*Veřejnost, dotčená veřejnost, dotčené orgány a dotčené územní samosprávné celky se mohou vyjádřit k dokumentaci u příslušného úřadu, a to písemně do 30 dnů od zveřejnění informace o dokumentaci. K vyjádřením zaslaným po lhůtě příslušný úřad nepřihlíží.*“).

Podat v písemné podobě na adresu:

Odbor výkonu státní správy I

Vršovická 65
100 10 Praha 10

nebo datovou schránkou MŽP: 9gsaax4

Případné námitky z celkového pohledu na záměr přicházejí v úvahu v navazujících řízeních, které povede příslušný obvodní Báňský úřad (stanovení DP a povolení HČ, viz výše) – vše je podrobně popsáno v §28 „horního“ zákona (<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1988-44/zneni-20210701#p24>).

VYUŽIJTE TEDY JIŽ NYNÍ SVÉHO PRÁVA SE VYJÁDŘIT K PŘEDMĚTNÉ DOKUMENTACI.

V případě nejasností se na nás neváhejte obrátit. V rámci možností Vás budeme dále informovat.